

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35202
Nom	Economia política
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1303 - Grau de Dret	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre
1922 - Programa Doble Titulació Dret-Ciències Polítiques i AA.PP.	Facultat de Dret	1	Segon quadrimestre
1923 - Programa Doble Titulació Derecho-Criminología	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre
1930 - Programa Doble Titul.Derecho-CCPolítiques i Adm.Públ. 2021	Facultat de Dret	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1303 - Grau de Dret	5 - Economia Política	Formació Bàsica
1922 - Programa Doble Titulació Dret-Ciències Polítiques i AA.PP.	1 - Assignatures obligatòries de primer curs	Obligatòria
1923 - Programa Doble Titulació Derecho-Criminología	2 - Assignatures de formació bàsica	Optativa
1930 - Programa Doble Titul.Derecho-CCPolítiques i Adm.Públ. 2021	1 - Assignatures obligatòries de primer curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
JAIME PASTOR, VICENTE	110 - Economia Aplicada
PUCHADES NAVARRO, MIGUEL	110 - Economia Aplicada

RESUM

Economia Política és una de les matèries bàsiques del Grau en Dret. El seu caràcter és introductori i s'impartix en el primer semestre del primer curs.

L'objectiu de l'assignatura és, d'una banda, la presentació de forma general, bàsica i fonamentada dels principis de funcionament de l'economia com a sistema que determina l'assignació de recursos, les activitats de producció i la distribució de la renda, i d'una altra, la introducció dels conceptes i tècniques bàsiques de l'economia com a ciència. En l'assignatura s'aborda a més del funcionament del mercat com a mecanisme coordinador de les decisions econòmiques individuals, els mecanismes de decisió col·lectiva mitjançant el procés polític, dimensió d'especial rellevància per als juristes en el desenvolupament d'habilitats bàsiques per a identificar els efectes econòmics de l'activitat reguladora del sector públic. Amb tot això es pretén afavorir la capacitat de l'estudiant per a entendre els problemes econòmics bàsics i les propostes de solució que es puguin plantejar en el seu futur desenrotllament professional així com resoldre qüestions relacionades amb altres matèries de la titulació. Es tracta que l'estudiant adquireixca les habilitats bàsiques per a utilitzar els conceptes bàsics d'economia i la metodologia pròpia de l'anàlisi econòmica aplicat als fets i relacions individuals i col·lectives que, en definitiva, regula el dret.

El contingut del curs s'estructura en quatre parts.

La primera es dedica als elements bàsics i marc conceptual de l'Economia Política, s'aborda la delimitació conceptual de l'Economia com a ciència social i dels sistemes econòmics com a mecanisme de presa de decisions i de coordinació per a l'organització de les activitats d'assignació, producció i distribució. S'introdueixen conceptes bàsics com els de escassetat, especialització i intercanvi, i es tracta d'introduir a l'alumne en els fonaments metodològics de l'economia.

La segona part es dedica a l'anàlisi del funcionament dels mercats des d'una perspectiva microeconòmica. S'analitza el comportament dels agents econòmics bàsics, consumidors i productors, i com la interacció entre ells permet explicar el funcionament del mecanisme de mercat en la seua funció assignativa i distributiva així com els resultats de les distintes estructures de mercat i la seua eficiència econòmica. Esta segona part es tanca amb un tema dedicat a l'anàlisi dels errors de mercat, l'activitat assignativa del sector públic i els mecanismes de decisió col·lectiva.

La tercera part es dedica a l'anàlisi de l'economia en el seu conjunt. S'introdueixen conceptes bàsics de la comptabilitat nacional i de les magnituds macroeconòmiques i es presenten els elements bàsics per a comprendre les fluctuacions de l'activitat econòmica, el funcionament del sistema financer, la relació entre magnituds monetàries i activitat econòmica i els fonaments teòrics de la intervenció del sector públic amb l'objectiu d'estabilitat econòmica i avaluació dels resultats. Així mateix es presenten els elements bàsics per tal de comprendre el funcionament del sistema econòmic en el llarg termini i s'estudia el creixement econòmic, els seus efectes i les seues causes, introduint consideracions sobre el comerç internacional com a motor de creixement econòmic.

L'última part es dedica a l'anàlisi econòmica del dret. Es tracta de familiaritzar l'alumne amb l'ús de la metodologia pròpia de l'anàlisi econòmica a les més diverses àrees del comportament humà no estrictament econòmic. Els supòsits de comportament racional i d'equilibri de mercat resulten útils per a explicar la resposta dels individus als estímuls que introdueixen les normes jurídiques i per a avaluar l'eficiència dels seus resultats, de la mateixa manera que en el mercat els agents econòmics responen als estímuls que transmeten els preus.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha

COMPETÈNCIES

1303 - Grau de Dret

- Ser capaç de conèixer els conceptes bàsics de l'economia.
- Ser capaç de conèixer els distints agents i sistemes econòmics amb rellevància jurídica.
- Capacitat per conèixer les macromagnituds econòmiques, la comptabilitat i l'economia del sector públic.
- Capacitat per realitzar una anàlisi econòmica del dret.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

La assignatura Economia Política s'orientarà que l'alumne adquirisca, com resultat de l'aprenentatge, les competències següents:

- Ser capaç de conèixer els conceptes bàsics de l'economia.
- Ser capaç de conèixer els distints sistemes econòmics amb rellevància jurídica.
- Capacitat de conèixer les macromagnituds econòmiques, comptabilitat i economia del sector públic.
- Capacitat de realitzar una anàlisi econòmica del dret.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ A L'ECONOMIA POLÍTICA I ALS SISTEMES ECONÒMICS

1. Concepte d'Economia Política
2. L'economia com a ciència social: metodologia i models econòmics
3. Problemes econòmics bàsics: escassetat i necessitat triar
4. Possibilitats de producció i assignació de recursos
5. Les decisions econòmiques bàsiques i els sistemes econòmics: sistemes tipus.

2. ANÀLISI ELEMENTAL DEL MERCAT I DEL SISTEMA DE PREUS

1. El paper del mercat en l'assignació de recursos
2. Funcionament i avantatges del sistema de mercat
3. La demanda: factors que determinen la demanda d'un bé
4. L'oferta: factors que determinen l'oferta d'un bé
5. L'equilibri del mercat: determinació de preus i quantitats d'intercanvi
6. Modificacions de l'equilibri: canvis en l'oferta i la demanda

3. APLICACIONS DE LA TEORIA ELEMENTAL DEL PREU

1. L'elasticitat de la demanda: concepte i determinants
2. Elasticitat-preu i ingressos totals
3. L'elasticitat de l'oferta: concepte i determinants
4. Intervenció de l'estat en els mercats: controls de preus, impostos i subvencions
5. La regulació dels mercats: controls de preus i d'oferta

4. EL COMPORTAMENT DEL CONSUMIDOR I LA DEMANDA

1. La utilitat i la corba de demanda
2. Les preferències del consumidor ordenades
3. La restricció pressupostària
4. L'equilibri del consumidor
5. L'excedent del consumidor

5. EL PAPER DE L'EMPRESA I L'ACTIVITAT PRODUCTIVA

1. L'empresa com a agent econòmic
2. Les decisions d'inversió en l'empresa
3. El finançament de l'empresa
4. Elements bàsics de comptabilitat: El balanç i el compte de resultats

6. LA PRODUCCIÓ I ELS COSTOS EN L'EMPRESA

1. La funció de producció
2. Les decisions de producció en el curt termini
3. La llei dels rendiments decreixents
4. La producció en el llarg termini: rendiments a escala
5. Els costos de producció a curt termini
6. Els costos de producció en el llarg termini: economies d'escala

7. FUNCIONAMENT DELS MERCATS COMPETITIVUS

1. Condicions de maximització de beneficis
2. La competència perfecta
3. L'oferta competitiva
4. L'equilibri de l'empresa competitiva en el curt termini
5. L'ajust de l'oferta de mercat en el llarg termini
6. Eficiència dels mercats competitius

8. FUNCIONAMENT DELS MERCATS NO COMPETITIVUS

1. El monopoli: causes d'aparició dels monopolis
2. L'equilibri de l'empresa monopolista
3. La competència monopolística i la diferenciació de productes
4. L'oligopoli: varietats de la conducta oligopolística
5. La competència no basada en preus
6. Estructura de mercat i poder de mercat
7. La regulació de les pràctiques restrictives de la competència

9. LA INTERVENCIÓ DEL SECTOR PÚBLIC EN L'ECONOMIA: ELS ERRORS DEL MERCAT I LES DECISIONS COLLECTIVES

1. Justificacions de la intervenció del sector públic
2. Errors de mercat: errors de la competència, béns públics i externalitats
3. L'eficiència assignativa en la provisió de béns públics
4. Les funcions estabilitzadora i redistributiva de l'estat
5. Imposició, eficiència i equitat
6. Elecció individual i elecció col·lectiva
7. Mecanismes d'elecció col·lectiva: anàlisi dels sistemes de votació
8. Els errors del sector públic

10. MESURAMENT DE L'ACTIVITAT ECONÓMICA

1. Mesures del producte i la renda nacionals
2. El PIB nominal i real
3. Components de la despesa agregada
4. Detalls de la comptabilitat nacional
5. Mesures del nivell d'ocupació i activitat
6. Mesures del comportament dels preus: índexs de preus
7. La Balança de Pagaments

11. ANÀLISI DE LA DEMANDA I OFERTA AGREGADES I DE LES FLUCTUACIONS ECONÒMIQUES

1. El model de la demanda i l'oferta agregades
2. Determinació de l'equilibri macroeconòmic
3. El comportament cíclic de l'economia
4. Objectius i instruments de la política fiscal
5. El multiplicador de la política fiscal
6. Pressupost públic i activitat econòmica
7. Els límits de la política fiscal

12. DINERS, PREUS I ACTIVITAT ECONÒMICA

1. Els diners: concepte, funcions i evolució històrica
2. Sistema financer, sistema bancari i la creació de diners
3. El banc central europeu i la unió monetària
4. La política monetària: funcions, objectius i instruments
5. Política monetària i demanda agregada: efectes sobre els preus i la producció

13. ANÀLISI DE L'ECONOMIA A LLARG TERMINI: EL CREIXEMENT ECONÒMIC

1. Evolució tendencial dels sistemes econòmics
2. Causes del creixement econòmic
3. Política econòmica i creixement econòmic
4. Creixement econòmic i comerç internacional

14. ANÀLISI ECONÒMICA DEL DRET

1. L'aplicació de l'enfocament econòmic a l'anàlisi de la conducta humana
2. Pressupostos metodològics de l'anàlisi econòmica del dret
3. El comportament maximitzador i l'equilibri de mercat aplicat a l'anàlisi del Dret
4. L'anàlisi dels efectes dels lleis
5. Drets de propietat i costos de transacció
6. El criteri d'eficiència en el sistema jurídic

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	0,00	0
Elaboració de treballs en grup	5,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	15,00	0
Resolució de casos pràctics	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyament-aprenentatge de l'assignatura s'estructura en tres tipus d'activitats:

- 1) Classes presencials
- 2) Estudi i realització pels alumnes d'activitats dirigides: lectures, comentaris de text, resolució de problemes i pràctiques
- 3) Assistència individual o en grups reduïts a tutories i seminaris.

Les classes presencials comprenen:

- 1) les classes magistrals i
- 2) les classes pràctiques, que inclouen altres activitats dirigides pel professor en l'aula.

Les classes magistrals seran essencialment teòriques i en elles es presentaran els conceptes i continguts bàsics de la matèria. En general, cada sessió s'iniciarà amb un esquema dels continguts que es van a abordar i conclourà ressaltant els aspectes més rellevants. Per tal d'estimular el seguiment i la participació dels estudiants en classe, es procurarà que els alumnes tinguin prèviament a la seua disposició la bibliografia i materials didàctics complementaris (guions, esquemes, presentacions ...) que faciliten la participació i interacció en classe amb el professor i amb els altres estudiants. Per a això s'utilitzarà preferentment la plataforma informàtica "aula virtual".

Les classes pràctiques estan orientades potenciar la participació de l'alumne mitjançant de la realització i correcció en l'aula d'exercicis i problemes que afavorisquen l'assimilació i compressió dels coneixements explicats en les classes teòriques, així com el desenrotllament de les competències, adquisició de destreses i desenrotllament de les habilitats tant específiques com transversals. Al llarg del desenrotllament del curs es facilitarà als alumnes el material necessari per al desenrotllament de les

pràctiques, qüestionari de pràctiques, temes de discussió, exercicis d'autoavaluació i temes dels assajos a redactar. Una part fonamental de les pràctiques és la realització de diversos assajos curts sobre els temes proposats i el calendari de dels quals entrega s'anunciarà pel professor al llarg del curs. Els materials necessaris per al desenrotllament de les classes pràctiques es facilitaran als alumnes preferentment a través d'aula virtual.

AVALUACIÓ

L'avaluació i el control de l'aprenentatge es realitzaran sobre els continguts totals de l'assignatura.

Per a l'avaluació es tindrà en compte el resultat de les proves escrites, els assajos presentats, les pràctiques i exercicis avaluable i la participació en les classes i seminaris.

- Prova escrita: Un 70% de la nota final es derivarà de la realització d'una prova escrita. La prova escrita podrà combinar tant proves de caràcter objectiu (test) com a proves d'assaig restringit. Per a aprovar l'assignatura és requisit imprescindible superar la prova escrita amb una qualificació no inferior al 50 % del valor total de la dita prova.
- Treballs i participació en pràctiques: Un 30% de la nota final es deriva de la valoració dels assajos escrits presentats, exercicis avaluable desenrotllats en classes pràctiques i participació i intervencions en classes i seminaris que formen part de l'avaluació contínua.
- La nota final s'obté de la suma ponderada de les notes de cada part de l'avaluació, sempre que s'haja superat la part corresponent a la prova escrita en la convocatòria oficial.

Aquells alumnes que no puguin assistir a classe ni realitzar les corresponents activitats aplicades d'avaluació contínua seran avaluats pel resultat de la prova escrita final a qual podran presentar-se els alumnes matriculats. En tal supòsit, la qualificació final màxima que poden obtindre els alumnes que no hagen participat en l'avaluació contínua serà de 7 punts sobre 10.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BLANCO, J.M.: Economía. Teoría y práctica (6ª ed.). Ed. McGraw-Hill, Madrid 2014.
- KRUGMAN, P., WELLS, R., GRADDY, K.: Fundamentos de Economía (3ª ed.), Ed. Reverté, Barcelona. 2015.
- MANKIW, N. G, TAYLOR, M.P.: Economía, Ed. Paraninfo, Madrid 2017
- MOCHÓN, F.: Economía: teoría y política (6ª ed.), Ed. McGraw-Hill, Madrid 2009.
- PARKIN, M.: Economía (12ª ed.), Pearson, Madrid 2018.
- PUCHADES, M., MONTORO, J.D.: Fonaments de economia política. Una introducció per a no economistes, Servei de Publicacions de la Universitat de València, Valencia 2005.

Complementàries

- ALBI, E., GONZÁLEZ-PÁRAMO, J.M.: Economía pública I (4ª ed.), Ed. Ariel, Barcelona 2017
- BLANCHARD, O.: Macroeconomía (7ª ed.), Pearson, Madrid 2017.
- DORNBUSCH, R., FISCHER S., STARTZ, R.: Macroeconomía (12ª ed.), McGraw-Hill, Madrid 2015
- KRUGMAN, P., WELLS, R.: Macroeconomía (3ª ed.), Ed Reverté, Barcelona. 2016.
- KRUGMAN, P., WELLS, R.: Microeconomía (2ª ed.), Ed. Reverté, Barcelona 2013.
- POSNER, R.: El análisis económico del Derecho, Fondo de Cultura Económica, México 2013.
- QUEROL ARAGON, N.: Análisis Económico del Derecho: Teoría y Aplicaciones, Ed. FIEC, Madrid 2007.
- SHAVELL, S.: Fundamentos del análisis económico del derecho, Ed. Ramón Areces, Madrid 2016.